

WPA Benelux Nieuws 2019/4

WPA – Nieuwsbrief 4– 2019

- Blz. 2 Van het bestuur
- Blz. 3 40 jaar WPA Benelux
- Blz. 11 Gelegenheidsrede uitgesproken door Herman P.M. Zomer
- Blz. 14 Fazantendag 2019 te Blijdorp Rotterdam
- Blz. 18 ECBG vergadering te Clères
- Blz. 21 Nieuwsflitsen
- Blz. 23 Nieuws wetgeving
- Blz. 25 Lidmaatschap 2020, agenda en nieuwe leden

Geelkeel frankolijn

Pternistis leucoscepus

Natuurbroed in Diergaarde Blijdorp

Colofon

Voorzitter

Ludo Pinceel

Secretaris

Paulo Raeymaekers

Penningmeester

Teun van de Braak

Leden

Frédéric Verstappen

Ivan Roels

Dirk Callebaut

Jaak Janssen

Michaël van Duijnhoven

Willy Tieleman

Coördinator studbooks

Ivan Roels

Website

www.wpa-benelux.info

E-mail

info@wpa-benelux.info

Hoofdredacteur Nieuwsbrief

Ludo Pinceel

Leden European Conservation Breeding Group

Ludo Pinceel

Paulo Raeymaekers

Frédéric Verstappen

Internationale contacten

Steven Vansteenkiste

Veterinaire aspecten

Loi Burger

Ereleden

Han Assink postuum

Dieter Arnolds postuum

Madelon Willemsen

Postadres secretariaat

Paulo Raeymaekers

Lage weg 37c

2470 Retie

België

Raad van Advies

R. van Bockstaele

Prof. Dr. G.M. Dorrestein

Drs. Ir. P.P. van der Lugt

Drs. Ing. Ronald Wezeman

Uitgave

De Nieuwsbrief WPA wordt 4 maal per jaar uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de WPA-Benelux

van het bestuur

Dit is alweer de laatste nieuwsbrief van dit jubileumjaar. De maand november kondigt zich nat en fris aan en het is nu wachten hoe de herfst en de winter dit jaar zullen verlopen. Dat is toch telkens weer afwachten.

Deze nieuwsbrief is grotendeels gewijd aan de festiviteiten rond 40 jaar WPA - Benelux.

Onze viering in Rotterdam, waar onze vereniging 40 jaar geleden gesticht werd, bracht weer een heleboel fazantenvrienden bij elkaar. In de volgende bladzijden lees je er alles over. Ons is vooral bijgebleven dat de WPA eigenlijk meer een grote familie van echte vrienden geworden is dan een gewone vereniging van mensen met dezelfde hobby.

Er was ook een goed bijgewoonde ECBG vergadering te Clères in Normandië gepaard aan de fazantendag van WPA - Frankrijk. Het is altijd een plezier het park van Clères dat door Jean Delacour, de eerste president van WPA, werd gesticht te bezoeken. Er is daar de laatste jaren veel veranderd en een trip daar naar toe is dus zeker de moeite waard. Door omstandigheden konden onze vaste verslaggevers er dit keer niet bij zijn, maar in het eerste nummer van volgend jaar hopen we toch een verslagje in woord en beeld van deze activiteit en van het bezoek aan het park te kunnen geven.

Ondertussen zijn de ruilbeurzen en shows ook weer achter de rug en hebben de meeste jonge dieren hun weg naar nieuwe liefhebbers gevonden. Waar nodig was het ook mogelijk leemten in de collectie aan te vullen. Zoals altijd spelen de focusgroepen een belangrijke rol in de uitwisseling van dieren en in het samenstellen van onverwante kweekkoppels.

We zouden hier ook een oproep willen naar onze leden om een beetje reclame te maken voor onze vereniging. Kom je in contact met ernstige liefhebbers van fazanten en andere hoenderachtigen, wijs hen dan eens op het belang van een vereniging als de onze. Daadwerkelijk meewerken aan internationale projecten in-situ en ex-situ en zo aan het behoud van de biodiversiteit, zal op termijn een soort levensverzekering voor onze hobby blijken te zijn.

Hoe meer leden, hoe meer vreugd!

Veel leesgenot en tot volgend jaar.

40 jaar WPA – Benelux

In april 1979 werd WPA - Benelux officieel ten doop gehouden. Het was Han Assink die samen met Herman Zomer de drijvende kracht was achter deze oprichting.

Van in het begin wilde WPA zich onderscheiden van andere verenigingen van vogelkwekers door haar doelstellingen: niet alleen het houden, kweken en uitwisselen van vogels, maar ook bescherming van de hoenderachtigen in het wild. Verder het onderhouden van contacten met de thuislanden en samenwerking met wetenschappelijke onderzoekers, natuurbeschermers en

terreinbiologen. Dit alles door middel van concrete projecten in situ en ex situ. Sinds haar oprichting in 1975 is WPA uitgegroeid tot een grote familie van actieve specialisten over de gehele wereld:

De CBAG (Conservation Breeding Advisory Group) is het chapter dat de leden van Groot Brittannië en Ierland groepeerd. Verder zijn er chapters in Duitsland, Benelux, Frankrijk, Oostenrijk, de Tjechische Republiek en Slovaakse, Polen, Hongarije en Spanje. In Azië is er een chapter in China, India en Pakistan. Goede contacten zijn er verder met Vietnam, Thailand en Nepal. In Australië en de Verenigde Staten bestaan eveneens actieve organisaties waarmee samengewerkt wordt.

In de loop van de jaren heeft zich ook een goede verstandhouding met de verschillende dierenentuinen ontwikkeld evenals met de Galliformes Specialist Group van de IUCN/SSC.

Een hele reeks voorzitters van verschillende chapters op de 40 jaar WPA viering in 2015

Deze grote familie probeert dus nu al jaren lang het verschil te maken en wilde soorten hoenders een extra kans op overleven te bieden.

De basisfilosofie is dat dieren houden oké is, maar dat er meer kan, ja dat er meer moet. De toenemende druk op wilde soorten, waardoor de biodiversiteit voortdurend afneemt, maakt extra maatregelen nodig. De idee van een "Stationary Ark", dit is een soort levende databank van wilde soorten die in beschermd milieu gehouden en gekweekt worden, krijgt steeds meer aandacht. Waar vroeger natuurbeschermers huiverden bij de idee van dieren "in gevangenschap", zien ze nu in dat de ex situ populaties in vele gevallen de redding van een soort kunnen betekenen.

De vraag is uiteraard hoe we dat met onze bescheiden middelen kunnen verwezenlijken.

Aan volgende zaken werd speciale aandacht besteed:

- faciliteiten voor kweek in beschermd milieu,
- promoten van husbandry guidelines,
- educatie en promotie in situ en ex situ,
- onderhouden van contacten met autoriteiten,
- aanmoedigen van de studie van galliformes door wetenschappers als interessante onderzoeksobjecten en als indicatoren van gezonde habitats,
- opbouwen van competente netwerken,
- coördineren van studiegroepen
- begeleiden en steunen van kweekprogramma's en projecten.

Han Assink stond 25 jaar aan het roer van WPA - Benelux en slaagde er in heel wat van deze doelstellingen te realiseren. Zo was hij de drijvende kracht achter het Conservation Breeding Advisory Committee (CBAC) dat verschillende stamboeken organiseerde onder meer dat voor de Vietnam-fazant en de Blyth Tragopaan.

Ook werden goede contacten onderhouden met Hanoi Zoo.

Na de import van de Vietnam-fazant in Europa werd het stamboek beheerd door Benelux. Verschillende in situ projecten zoals dat van de Wallich-fazant en de Western Tragopan werden vanuit dit comité begeleid. Han zag ook het belang van werkgroepen in en was van het begin betrokken bij de werkgroep rond wilde kamhoenders. Ook steunde hij volop de oprichting van de werkgroep rond de Kraagfazanten met het daarbij horende 5000 project. Ook de Pauwfazanten kregen zijn

bijzondere aandacht.

In samenwerking met Ettore Randi van het Istituto Nazionale della Fauna Selvatica (Bologna) zette hij ook een grootscheeps DNA project op met de bedoeling de soortzuiverheid van de populaties fazanten in beschermd milieu na te gaan. Jammer genoeg

moest dit project door gebrek aan financiering vroegtijdig stopgezet worden, maar het leverde toch heel wat interessante informatie op.

Dank zij het DNA-onderzoek van Ettore Randi konden bij het Sonnerat-hoen kruisingen met kippen opgespoord en uitgeschakeld worden.

Het aanmoedigen van werkgroepen of zoals we nu zeggen focusgroepen met een beperkt aantal gemotiveerde mensen en een gerichte aanpak van een wel afgelijnde groep fazanten is een succesformule gebleken. Een wetenschappelijke aanpak (literatuurstudie, balgenonderzoek en later ook DNA-onderzoek) en een beheersplan van een populatie soortzuivere dieren leverde schitterende resultaten op en opende ook deuren voor de samenwerking met ondermeer Aviornis en de EAZA (de Europese associatie voor Zoos en Aquaria).

Jammer genoeg moest Han Assink om gezondheidsredenen zijn activiteiten voor WPA-Benelux vroegtijdig stopzetten en de vereniging belandde in een crisis. Er werd zelfs even aan gedacht het chapter in dat van Duitsland te laten opgaan.

Gelukkig konden we hier met het vertrouwen, de aanmoediging en de steun van onze moederorganisatie in de UK een nieuw elan vinden. Steven Vansteenkiste, curator van de vogels van de Antwerpse Zoo aanvaardde het voorzitterschap in 2005 en slaagde er in de wagen van WPA - Benelux weer op de sporen te krijgen, samen met enkele nieuwe bestuursleden.

*Onze tweede voorzitter:
Steven Vansteenkiste*

Een belangrijke gebeurtenis in die periode was de oprichting van de ECBG: de European Conservation Breeding Group. Een speciale groep binnen WPA met focus op ex situ behoud van soorten door kweek in beschermd milieu.

De bedoeling was dat alle Europese chapters deelnamen met 3 vertegenwoordigers per chapter.

De eerste vergadering ging door in Twisteden in Duitsland in oktober 2005 in het toenmalige Plantaria.

De tweede vergadering vond plaats in de Zoo van Antwerpen in april 2006 tgv de jaarlijkse Fazantendag van WPA - Benelux.

In september 2006 sloeg het noodlot echter opnieuw toe: Steven werd getroffen door een hersentrombose en zou voor een hele tijd uit de circulatie verdwijnen. Het was toen dat ondergetekende als ondervoorzitter het roer noodgedwongen moest overnemen, onder meer door Benelux te vertegenwoordigen op de derde vergadering van de ECBG in Fordingbridge (UK) in oktober 2006.

Dank zij deze interessante ECBG vergaderingen waren we al te gast bij alle chapters; een ideale gelegenheid om mekaar beter te leren kennen en internationale uitwisselingen van informatie en dieren mogelijk te maken.

De lijst is in ieder geval al indrukwekkend:

Plantaria (Germany) Oktober 2005 - Antwerpen (Belgium) April 2006 - Fordingbridge (UK) Oktober 2006 - Tours (France) Maart 2007- Biberach (Germany) September 2007 – Kaindorf (Austria) April 2008 - La Louvière (Belgium) September 2008 - Cotswold (UK) Februari 2009 - Alcobaça (Portugal) November 2009 - Lamotte-Beuvron (France) April 2010 - Köln (Germany) September 2010 - Kaindorf (Austria) Mei 2011 - Arnhem (The Netherlands) September 2011 - Ardtaraig (UK) April 2012 - Doué-la-Fontaine (France) Oktober 2012 - Walsrode (Germany) April 2013 - Dvur Kralove (Czech Republic) September 2013 - Cotswold (UK) Februari 2014 - Mechelen (Belgium) September 2014 - Kaindorf (Austria) Mei 2015 - Baie de Somme (France) Oktober 2015 - Warszawa (Poland) Mei 2016 - Erfurt

(Germany) September 2016 - Ardtaraig (UK) April 2017 - Arnhem (The Netherlands) September 2017 - Krakow (Poland) April 2018 - Brno (Czech Republic) Oktober 2018 - Vienna (Austria) April 2019 - Clères (France) Oktober 2019.

Ondertussen kijken we al uit naar de 30ste ECBG bijeenkomst die in april 2020 in Hongarije zal plaatsvinden.

Het is nu al 13 jaar dat wij de eer en het genoegen hebben ons als voorzitter in te zetten voor WPA - Benelux. Dat we dit zo lang al hebben volgehouden is enkel en alleen te danken aan een aantal zeer actieve bestuursleden waarop we in alle omstandigheden kunnen rekenen. Samen kunnen we er voor zorgen dat ons chapter zijn rol binnen de grote WPA - familie kan blijven vervullen.

Een belangrijk aspect van de laatste jaren is het oprichten en verder uitbouwen van een aantal Focusgroepen. De Focusgroep Wilde Kamhoenders, kreeg ruim 20 jaar geleden een nieuw elan als EJFG (European Junglefowl Focus Group) en verrichte baanbrekend werk door een vernieuwde wetenschappelijke aanpak. In plaats van de steeds maar opnieuw overgeschreven informatie uit de populaire fazantenboeken werd er naar de oorspronkelijke literatuur terug gegrepen. In musea werden balgen van in het wild verzamelde dieren bestudeerd en er werden DNA testen opgestart om de zuiverheid en onderlinge verwantschap van onze dieren te bepalen..

de collectie in het museum van Tring (UK)

De pas toen opgerichte Focusgroep Kraagfazanten volgde deze werkwijze en kon een aantal typische kenmerken van zuivere vogels en hybriden vastleggen. Dit resulteerde in een aantal posters die letterlijk de wereld rondgingen. Bovendien slaagde men er in een aantal betrouwbare vogels te bemachtigen die het begin zouden vormen van de zuivere 5000-populatie. De afstammelingen van deze dieren zijn nu in heel Europa terug te vinden.

Andere focusgroepen volgden: eerst die van de Pauwfazanten en daarna ook een voor de Tragopanen. Het was deze laatste groep die een grootscheeps DNA project kon opzetten met de gewaardeerde financiële hulp van Aviornis International Vlaanderen. Dit Tragopan DNA Project is ondertussen aan zijn 15de ronde toe en wordt niet alleen door private kwekers gebruikt, maar er wordt ook door zoo's in binnen- en buitenland beroep op gedaan.

Er volgde nog een Focusgroep voor de Vuurrugfazanten, een voor de Zilverfazanten en het meest recent een voor de Oorfazanten. Ondertussen werden ook in andere chapters vergelijkbare initiatieven genomen.

De laatste jaren ging er bijzonder veel aandacht naar de kritisch bedreigde, of wellicht al in het wild uitgestorven, Edwards-fazant.

Het "Saving the Edwards"-project dat inmiddels tot een internationaal grootschalig gebeuren is uitgegroeid werd grotendeels hier bij ons geïnitieerd. Voor zowel het DNA-project als het beheer van de populatie in beschermd milieu werd op de rijke ervaring beroep gedaan die wij hier via onze focusgroepen hebben verworven.

Bij een verjaardag is het de gewoonte niet alleen stil te staan bij het verleden, maar ook even in de toekomst te kijken.

Het is jammer te moeten vaststellen dat de vooruitzichten niet onverdeeld gunstig zijn voor ons.

Niet alleen is de gemiddelde leeftijd van onze leden aan de hoge kant, maar ook de mogelijkheden van jongere geïnteresseerden qua werk en wonen, laten niet altijd toe een grote collectie dieren in stand te houden.

Het houden van dieren, zeker van zogenaamde "wilde" dieren als hobby komt bovendien maatschappelijk onder druk te staan. De vaak goed bedoelde "eerbied voor het leven" is meestal sterk antropomorf van inslag en leidt tot allerlei voorschriften en reglementeringen die het de liefhebber extra moeilijk of zelfs onmogelijk maken zijn hobby verder uit te oefenen.

De redenen hiervoor zijn grotendeels toe te schrijven aan een verregaande verstedelijking en het daarmee gepaard gaande verlies van open ruimte. Een procentueel groot deel van onze medemensen is dan ook totaal vervreemd van een natuurlijke omgeving en kent de meeste dieren alleen nog van filmbeelden op de televisie. Zelfs dierentuinen die ontegenzeggelijk een grote educatieve waarde hebben en die zich de laatste jaren enorm inzetten om hun dieren een zo aangepast mogelijk bestaan te verzekeren, komen ten gevolge van die stadsmentaliteit onder druk te staan.

Ondertussen neemt de biodiversiteit in de wereld angstwekkend af. Van de hoenderachtigen, die het nadeel hebben ook nog lekker te zijn, staat een groot percentage in het wild op de rand van de ondergang. Stropen en vernietigen van de natuurlijke omgeving zijn funest voor deze

soorten. Goed beheerde populaties in beschermd milieu zijn de beste levensverzekering voor deze dieren. In het verleden is al bewezen dat dit de redding van de soort kan betekenen.

De Edwards-fazant is hiervan een mooi voorbeeld: het feit dat men in Vietnam in de zoo deze inheemse dieren kan bekijken, dat er momenteel weer mee gekweekt wordt en dat kweek- en reïntroductieprojecten worden opgezet door VietNature, is alleen en uitsluitend te danken aan het feit dat WPA dieren vanuit Europa naar Vietnam heeft gezonden.

Edwards-fazanten vertrekken vanuit de zoo van Praag

Edwards-fazanten zijn in Hanoi aangekomen

Tuan Anh, directeur van VietNature, bij de kweekvolières in opbouw in Vietnam

De goed bedoelde beschermingsmaatregelen van de verschillende overheden kunnen op termijn het omgekeerde bereiken van wat de bedoeling is. Als men het houden en kweken van een soort die in het wild sterk bedreigd of zelfs verdwenen is hier bij ons daarom verbiedt, tekent men in feite het doodvonnis er van.

Integendeel zou men juist het houden van alle bedreigde soorten in beschermd milieu moeten aanmoedigen om hun voortbestaan althans hier bij ons voorlopig veilig te stellen. Wanneer dan later de wil om deze soorten opnieuw in hun oorspronglanden in het wild te hebben en de lokale omstandigheden zijn hier gunstig voor, kunnen ze huiswaarts keren.

Uiteraard is het op een goede manier houden van zuivere soorten en het oordeelkundig beheer van deze reddingspopulaties een voorwaarde.

WPA - Benelux is in ieder geval bereid hier aan mee te werken, niet alleen vandaag maar ook in de toekomst.

Gelegenheidsrede uitgesproken door Herman P.M. Zomer

Geachte voorzitter, geachte aanwezigen, een vriendenclub, bijeengebracht onder een noemer, hoenderachtigen. Landgrenzen kennen we niet. Zo was het ook in 1978. Toen kwam mijn goede vriend Han Assink bij mij langs en vertelde mij over de WPA. De doelstelling sprak mij zeer aan en zo nodigde Han mij uit om mee te gaan naar een WPA-conventie in Engeland. Dit was voor mij een totaal nieuwe belevingsvorm van verenigingsverband met vogelliefhebbers.

Er waren nog een paar Nederlandse leden en gezamenlijk hebben we de koppen bij elkaar gestoken en een afdeling Benelux opgericht. Dit was in 1979 een feit. Het oprichtingsbestuur bestond uit Han Assink, Roland van Bockxtaele, Agnes Ovingon, Madelon van der Zee en Herman Zomer. Ik vond Han geknipt als voorzitter en Han vindt mij geknipt als voorzitter. Een patstelling waar we gauw uit waren. Voorzitter op toerbeurt. Was het de beurt aan Han, dan duurde het officieele gedeelte van de vergadering ca. anderhalf uur en wanneer de beurt aan mij was, was dat op een kwartier bekeken. En ik weet nog steeds niet wat beter was. Het secretariaat werd vorm gegeven door Madelon van der Zee en Agnes Ovington en ik denk dat het secretariaat zich ook bezig hield met de financiën.

Nu na 40 jaar ben ik de laatste der Mohikanen. En ik wil met name Han en Agnes noemen die helaas niet meer onder ons zijn. Roland en Madelon zijn niet meer traceerbaar. In het oprichtingsjaar werd de conventie gehouden in Chester en was de gelijknamige zoo onze gastheer. Voor deze conventie hadden zich uit Nederland nog twee leden aangemeld, Mariet Vallen en Peter Holsheimer. Deze twee leken ons, met name Han, een zeer waardevolle aanvulling, zodat we een 7-koppig bestuur vormden. Later heb ik begrepen waarom. Deze zomer hebben we afscheid moeten nemen van Peter, een markante persoonlijkheid. Mij is gevraagd om wat te vertellen over de eerste jaren van de WPA Benelux, ja, ja doe dat maar eens over een periode van 40 jaar terug. Wat mij het meeste aansprak was de doelstelling van de WPA. Maar daarnaast de grote vriendschap met de andere leden, bestuursleden en de conventiereisjes naar Engeland. Ik heb daaraan dierbare herinneringen en zal nooit vergeten hoe mijn vriend Han mij al meteen deelgenoot maakte van zijn gevoelens voor Mariet de avond nadat hij haar voor het eerst ontmoette. De stichting van de WPA Benelux vond plaats in Blijdorp dankzij veel medewerking van de toenmalige directeur Dirk van Dam. Wij zijn daar veel geweest en zijn altijd goed ontvangen door Diergaarde Blijdorp.

De chapter Benelux werd zeer toegejuicht door moeder WPA in Great Britain, waarvan we veel ondersteuning hebben gehad. Ik wil met name even de namen noemen van Keith Howman, Tim en Diana Lovel, Ian en Didi Graham.

Ook in de Benelux hadden wij op een bescheidenere schaal onze fazantendagen en waren wij te gast bij Blijdorp, Avifauna, Burgers Dierenpark en Antwerpen Zoo. Deze dagen werden ook zeer goed bezocht door leden uit Duitsland. Een van de eerste activiteiten die wij opstartten naast de ledenwerving was de werkgroep kamhoenders. Een fraaie map met summiere tekst en facsimile's van de vier kamhoenders van C.S.Th. Van Gink doen mij hieraan herinneren. Er werd, zo kan ik mij ook nog herinneren, een onderzoek ingesteld naar de mogelijke aanwezigheid van de keizersfazant. In de collectie van dokter Vallen, de vader van Mariet, zouden nog enkele raszuivere dieren aanwezig zijn geweest. De Benelux chapter werd betrokken bij de mogelijke import van de Blyth Tragopan. De internationale contacten werden verstevigd en wierpen hun vruchten af. Via WPA en de Dierentuin van Antwerpen werden er Congopauwen op breeding loan basis geplaatst in diverse collecties. Het RIN, Rijks Instituut voor Natuurbeheer, zette zich in voor het behoud van het Korhoen in Nederland. In Leersum op Darthuizen hadden zij een fokprogramma met korhoenders onder toezicht van Ed Hazebroek. WPA Benelux ging een samenwerkingsverband aan met het RIN en zo vond er waardevolle uitwisseling plaats tussen biologen en vogelliefhebbers. Een aanvankelijk stroeflopende uitwisseling, maar later kwam er van weerskanten meer begrip en vertrouwen. Dit project stond onder leiding van Freek Nieuwold en Henk Nijland.

Ik meen dat het tergelegenheid van ons 5-jarig bestaan was dat wij de eer kregen voor het organiseren van de eerste jaarlijkse conventie buiten het UK (het Verenigd Koninkrijk). Wij vonden in mijn woonplaats, Lunteren, een geschikt conferentieoord prachtig gelegen in de bossen. Wij mochten veel buitenlandse gasten ontvangen en hadden behalve een preconferentietour langs een aantal vogelcollecties, ook een apart programma voor de dames dat zeer in de smaak viel. Dit programma stond in het teken van de inpoldering met bezoeken aan oude inmiddels midden in het land liggende havensteden en de nieuwe polders inclusief afsluitdijk en poldermuseum. Ook de postconventietour werd goed bezocht. Maar met name het programma in het congrescentrum "De Blijde Wereld" was een sfeervol en gezellig gebeuren.

Er werd een eigen uitgave onder de naam WPA-Nieuws gestart en geredigeerd door Han Assink. Han had inmiddels afscheid genomen van Blijdorp en spendeerde veel tijd aan de WPA. Han trad zelfs toe tot de gelederen van het hoofdbestuur als een soort avicultural officer. Hij bemoeide zich met diverse projecten in Zuid-Oost Azië zoals Hanoi Zoo in Vietnam. De leden van het WPA-chapter Benelux hebben zich ook buitengewoon ingezet voor het reintroductieproject van de Wallich-fazant.

Ik denk dat ik zo'n 7 jaar bestuurslid ben geweest en daarna nog eenzelfde periode lid van WPA Benelux.

bezoek aan Chester Zoo

De eerste bestuursleden, Peter Holsheimer stond achter het fotoestel

Fazantendag 2019 te Blijdorp Rotterdam

Als jaarlijkse traditie hebben we ook dit jaar onze fazantendag in september gehouden.

Dit jaar waren we te gast in Zoo Blijdorp te Rotterdam.

Dit was niet zomaar, WPA-Benelux bestaat 40 jaar en de oprichting vond veertig jaar geleden in Zoo Blijdorp plaats.

Het lag dus voor de hand om deze feestviering in Blijdorp te organiseren.

Op vrijdag 6 september hadden we al een eerste afspraak samen met WPA-UK in het hotel Van der Valk naast de zoo. Daar ging voor de middag al een councilvergadering van WPA door.

Onze Britse vrienden organiseerden hun jaarvergadering samen met onze fazantendag. Zij waren bereid om het kanaal nog eens over te steken richting Rotterdam.

Eerst was er een korte algemene vergadering die verder werd aangevuld met lezingen.

Iedereen van WPA kon aanwezig zijn op deze lezingen. Er waren dan ook deelnemers van verschillende chapters aanwezig.

Billy Wilson was de eerste spreker over het gebruik van kippen bij uitbroeden en opfokken

van fazantenkuikens. Billy heeft heel wat ervaring op dit gebied en ik heb nog enkele nuttige tips opgestoken. Het is altijd belangrijk dat je ervaren kwekers laat spreken. Zij bezitten een schat aan informatie die zeer nuttig kan zijn voor onze leden. We moeten van elkaar leren.

Na Billy was het de beurt aan Jan Dams. Hij vertelde over het houden en kweken van hokkens. Jan heeft wat ervaring opgedaan, want hij was nog jong toen hij reeds met hokko's startte. Na Jan kwam Zang Jing het verhaal brengen van de bruine oorfazant in China. Zij beschikte over mooie foto's van de fazanten in hun natuurlijke omgeving. Ze zitten bij hun in hun achtertuin.

John Corder toonde tot slot nog hoe Chinese Glansfazanten na een zware infectie met hoenderpokken, dank zij

een goede verzorging, volledig herstelden.

Hierna werd de vrijdagmiddag afgesloten en werd er gezamenlijk gedineerd in het hotel. Uiteraard werd er door de aanwezigen daarna nog druk nagekaart bij pot en pint.

De volgende dag, zaterdag 7 september, was het de beurt aan onze fazantendag in Blijdorp. We waren welkom in de haaienzaal waar koffie en gebak klaar stond.

Na het onthaal was het woord aan onze voorzitter Ludo Pinceel. Hij gaf een boeiend overzicht van het wel en wee van onze 40 jarige vereniging met hier en daar een tussenkomst van enkele speciale gasten. Herman Zomer was onze eerste gastspreker maar hij was ook onze eerste voorzitter van WPA. Hij zat mee rond de tafel bij de oprichting van WPA samen met wijlen Han Assink die de grote drijvende kracht was. Tevens waren er ook enkele

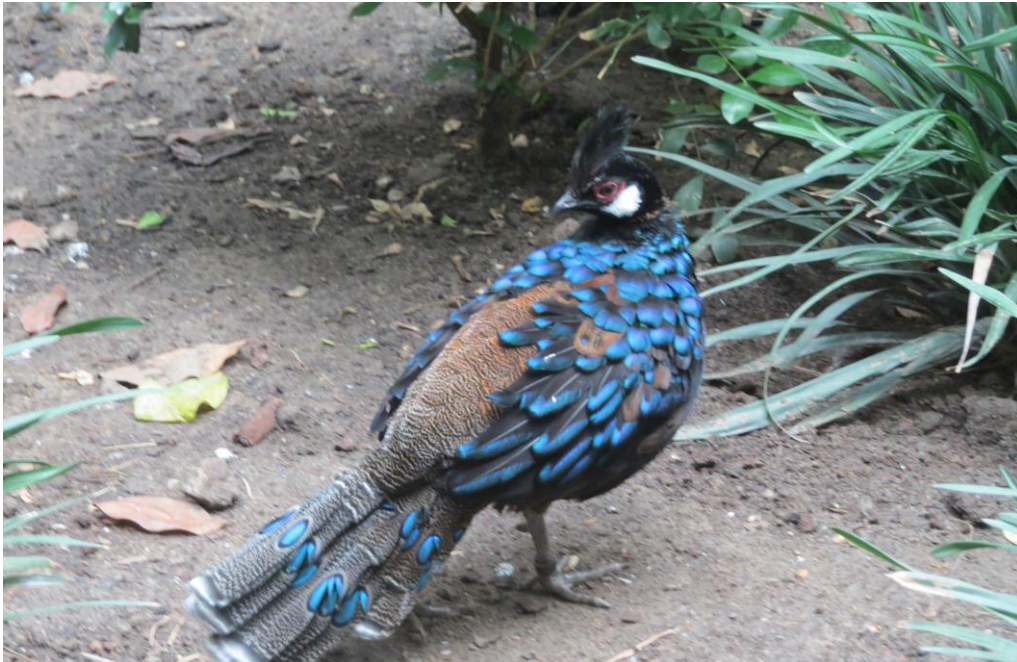

dankwoordjes vanuit het hoofdkwartier van WPA door Tim Lovel, die samen met zijn vrouw Diana aan de wieg van WPA stond en door de voorzitter van WPA Keith Chalmers-Watson. Vooral de vlotte samenwerking en ook de inspanningen van onze leden voor het behoud van goede, bedreigde fazanten in hun natuurlijk milieu maar ook in onze collecties. Van

Hubert Jütten kreeg onze voorzitter een aandenken vanuit WPA-Duitsland wat met veel dank werd aangenomen en er werd nogmaals de nadruk gelegd op de vlotte samenwerking tussen deze twee chapters.

Na deze uiteenzetting was het de hoogste tijd om met de lunch te starten, die eveneens in de haaienzaal werd geserveerd.

Onze fazantendag werd na de lunch verder gezet met een bezoek aan deze dierentuin.

Het verbaasde hoe mooi deze dierentuin wel was op een relatief beperkte ruimte.

Na elke hoek kwamen we wel iets nieuws tegen. Spijtig genoeg was het aantal hoenderachtigen in deze dierentuin wel beperkt. Maar dit is een algemene vaststelling dat in alle dierentuinen het aantal fazanten achteruit gaat. De tijd van de grote collecties is voorbij voor de dierentuinen. Maar het is wel de

Een beperkte indruk van de aanwezige vogels

hoogste tijd om acties te nemen voor het behoud van de fazanten algemeen. De lijst met bedreigde fazanten in het wild wordt immer steeds langer.

Na dit vrij bezoek was er nog een afsluitend diner voorzien in het hotel Van der Valk.

Een groot aantal van onze leden had hiervoor ingeschreven.

Na dit avondeten was het weer de hoogste tijd om huiswaarts te keren.

Nog een laatste groet aan onze bezoekers en buitenlandse gasten om dan weer voldoen in de wagen te stappen en terug naar België te rijden.

Onze fazantendag was weer geslaagd en we waren gelukkig dat we opnieuw zoveel fazantenliefhebbers hebben ontmoet.

ECBG vergadering te Clères

De vergadering ging dit keer door in het prachtige historisch kader van het kasteel te Clères. Dit mooie gebouw en het prachtige domein eromheen werd in 1919 door Jean Delacour gekocht en omgevormd tot een paradijselijke tuin met volières en heel wat vrijlevende dieren.

Deze 29ste bijeenkomst werd druk bijgewoond door niet minder dan 25 WPA-leden van 6 verschillende chapters.

Er is algemene bezorgdheid in verband met de wetgeving in verschillende landen. Vaak maken goed bedoelde voorschriften het houden van 'wilde' dieren extra moeilijk of zelfs onmogelijk. Er wordt aan de verschillende chapters gevraagd de toestand op de voet te volgen. In ieder geval is het erg belangrijk dat alle dieren van een gesloten ring worden voorzien als bewijs dat ze in beschermd milieu gekweekt zijn. Ook het belang van een census werd hier nog eens benadrukt. Zonder deze data is het immers moeilijk een zicht te krijgen op de populatie ex situ. Zeker van al die soorten die het in het wild moeilijk hebben, terwijl ze in onze collecties goed vertegenwoordigd zijn, moet het houden en kweken aangemoedigd worden in plaats van het moeilijk te maken of zelfs te verbieden.

Er werden updates gegeven in verband met de soorten die onze bijzondere aandacht verdienen.

De Edwards-fazant en Vietnam-fazant blijven onze bijzonderste zorgenkinderen. De kweek van de Edwards is dit jaar goed gelukt en er kunnen meer dan voldoende kweekparen samengesteld worden. Bij de Vietnam-fazant waren de resultaten minder goed en er kon niet aan alle vraag voldaan worden.

Aan de KULeuven werkt momenteel een masterstudent met de DNA -stalen die we in de loop van de jaren verzameld hebben. De bedoeling is de genetische variatie verder te bestuderen, zodat we de reddingspopulatie optimaal kunnen samenstellen en opvolgen. Dit project gebeurt in samenwerking met het RCC van de Antwerpse zoo en de WPA/ECBG.

Ook de situatie van de andere soorten die als prioritair beschouwd worden werd besproken: zo kwamen de Pauwfazanten (Maleise, Berg- en Borneo-) aan bod. Verder de Salvadori-fazant waar hennen blijkbaar zeldzaam worden en de kweekresultaten achterwege blijven. De focusgroepen rond de Tragopanen, de vuurruggen (vnl. de kuifloze vuurrug), de groene pauw, de Oorfazanten (vnl. de Bruine oorfazant) blijven actief.

De groep rond het geslacht *Syrnaticus* heeft 160 stalen verzameld in USA en Europa en deze zullen aan de universiteit van Bristol onderzocht worden. Bedoeling is om van de Elliot-fazant en de Hume-fazant soortzuivere populaties op te bouwen met voldoende genetische variatie.

De kweek met de Birmaanse Hume-fazant in Oostenrijk is dit jaar jammer genoeg niet gelukt, ten gevolge van een abnormaal grote sterfte onder de jongen.

De West-Europese ondersoort van het Hazelhoen (ssp. *rhehana*) is praktisch uitgestorven. Alleen in de Franse Vogezen leven nog enkele koppels. Er is een vergunning aangevraagd bij de Franse overheid om volgend seizoen eieren te verzamelen om te proberen de ondersoort in beschermd milieu een overlevingskans te bieden.

Daar Frédéric wegens ziekte verhinderd was werd de vergadering voorgezeten door de vice-chair. Deze bedankte op het einde van deze vergadering de Franse chapter voor de gastvrijheid en de prima organisatie.

De volgende ECBG-meeting (nummer 30!) zal doorgaan in april in Hongarije.

Nieuwsflitsen

Kraagfazanten

Er werd weer een groot aantal (550?) 5000-ringen onder de medewerkers verspreid. De nafok van de leden van de focusgroep blijkt nog altijd erg gegeerd te zijn. Uiteindelijk hadden we nog moeite om voldoende dieren bij elkaar te brengen om aan de vraag te voldoen. Bij WPA - Frankrijk wordt de 5000-populatie opnieuw aangepakt. Emmanuel Personnic neemt vanaf nu de verantwoordelijkheid voor het project op zich en zal proberen opnieuw zicht te krijgen op de Franse dieren. Bij het begin van het project omstreeks 2005 kreeg WPA - Frankrijk 30 dieren die over heel Frankrijk verdeeld werden. Er werden eveneens Franse 5000-ringen verspreid en daardoor weet men dat er sindsdien zowat 1300 dieren gekweekt zijn. De opeenvolgende stamboekhouders zijn er echter niet in geslaagd om zicht te houden op het geheel en men moet dus nu praktisch herbeginnen.

Onze nieuwe afdeling WPA - Spanje neemt eveneens deel aan het 5000-project en Iñaki Hernadez Garcia, de voorzitter, is bezig om alle beschikbare gegevens in ZIMS in te brengen. Deze software wordt door alle dierentuinen gebruikt en als hij er in zou slagen zo veel mogelijk dieren daar in te brengen, krijgen we een veel beter zicht op de populatie en de onderlinge verwantschappen.

Tragopanen

De populatie soortzuivere tragopanen met een TR-ring neemt langzaam maar zeker toe. Dank zij de kweekresultaten van het voorbije seizoen konden verschillende vragen naar vogels ingelost worden. Toch kunnen we niet genoeg benadrukken dat kwekers die de moeite genomen hebben hun dieren te laten testen, best ook hun nafok van de gepaste ring voorzien. De resultaten van ronde 13 van ons Tragopan DNA Project zijn bekend gemaakt. Er werden niet minder dan 51 stalen onderzocht en de resultaten waren beter dan ooit: slechts 2 van de 32 Cabot's, 1 van de 8 Satyr's en 1 van de 11 Temminck's bleken kruisingen te zijn. Een mogelijke verklaring is dat er dit keer 10 stalen uit Ierland en een twintigtal uit Hongarije bij waren. Dit zou er op kunnen wijzen dat de populaties in beschermd milieu aldaar minder gecontamineerd zijn dan hier bij ons.

Ondertussen zijn er alweer 30 stalen voor een 14de ronde bij BioGenomics ingeleverd. De resultaten hiervan zullen hopelijk ook nog voor het volgende kweekseizoen bekend zijn.

Oorfazanten

Zoals geweten werden verenstalen van bruine oorfazanten uit Europese collecties ingezameld met de bedoeling om de genetische variatie na te gaan in de populatie "ex-situ" in Europa en deze te vergelijken met de populatie in kweekcentra en dierentuinen in China. Tijdens onze 40-jaar viering bracht Zhang Jing verslag uit van de vorderingen van dit project. Een van de vragen is of er bij ons wellicht nog vogels aanwezig zijn die genetisch verschillen van diegene die momenteel nog in China aanwezig zijn.

Het is een bekend probleem dat jonge oorfazanten moeilijk te sexen zijn. We hebben hier immers met de enige fazantengroep te doen waar geen duidelijk geslachtsdimorfisme aanwezig is. De kostprijs van genetisch onderzoek houdt veel mensen tegen om het geslacht te laten bepalen.

In Portugal en Spanje zijn enkele laboratoria die zeer goedkoop aan de hand van enkele veerstalen het geslacht van de vogels vaststellen. Met oorfazanten hadden ze echter nog onvoldoende ervaring. De focusgroep heeft hen veren van vogels met gekend geslacht bezorgd en op die manier konden zij hun methode op punt stellen. De voorlopige resultaten zijn veelbelovend. Zo gauw we de definitieve uitslag van deze proeven hebben kan iedereen er gebruik van maken. We houden u hiervan op de hoogte.

Saving the Edwards's pheasant

Eind september ging onder grote internationale belangstelling in Quang Bihn het 7de internationaal symposium van WPA door.

Sietze de Boer vertegenwoordigde er de Benelux.

Vader en zoon de Boer in Vietnam bij Bai Tu Long Bay.

Voor en na het eigenlijke symposium waren allerhande activiteiten voorzien. Uiteraard werde ook de zoos van Hanoi en Ho Shi Min city (het vroegere Saigon) bezocht. Deze laatste is vooral bekend bij fazantenliefhebbers voor zijn prachtige collectie gekuifde argusfazanten.

Ter gelegenheid van het WPA symposium in Vietnam hadden de deelnemers ook de gelegenheid de nieuwe kweekvolières van VietNature te bezoeken.

De nieuwe volières

Nieuws wetgeving

Koningsfazant opgenomen in Bijlage B/II

Deze soort zal vanaf 26 november 2019 van een hoger beschermingsniveau genieten waardoor de internationale handel in dit dier gereguleerd wordt. Hieronder vindt u de voorwaarden waaraan moet voldaan zijn om dit dier in uw bezit te kunnen houden, ermee te kweken, aan te kopen of te verkopen, of andere vormen van commerciële activiteiten mee te doen.

Deze bepalingen hebben betrekking op alle specimen van de betrokken soort: zowel levende dieren, dode dieren (kadaver, opgezette dieren, eieren) of delen daarvan (schedels, skeletten, huid, veren, etc.) als hun producten.

Heeft u reeds één of meerdere van deze fazant in uw bezit en wilt u deze gewoon in uw bezit blijven houden, kweken en jongen verhandelen?

Dan kan u: ➤ Een vrijwillige melding doen (via www.citesinbelgie.be; zie aparte instructiebrief die later verstuurd zal worden) waarmee u aangeeft dat u dit/deze dier(en) in uw bezit heeft van vóór deze nieuwe wetgeving van kracht is. Hierbij kan volgende informatie ingegeven worden:

- ✓ Gegevens van de kweker/winkel/vorige eigenaar van het dier
- ✓ Datum van verwerving
- ✓ Chipnummer of ringnummer indien aanwezig, anders foto van het dier (volledig dier in profiel, en detailfoto van de kop)

Deze vrijwillige melding moet u ten laatste op **25 januari 2020** online indienen via www.citesinbelgie.be.

Voor het verhandelen :

Dan moet u:

- 1/ Bij toekomstige verkoop van dergelijke dieren een bewijs van legale herkomst opstellen en overhandigen aan de nieuwe eigenaar.
- 2/ Een register van binnenkomst (aankoop en geboorte) en vertrek (verkoop en sterfte) systematisch bijhouden en aanvullen. Het model van register van binnenkomst en vertrek kan u opvragen bij de dienst CITES (cites@health.fgov.be) of downloaden op onze website (www.citesinbelgie.be). Dit is niet vereist voor personen die slechts over één beschermd CITES-dier beschikken.

Wilt u in de toekomst zo'n dier aankopen binnen België of binnen de Europese Unie?

Dan moet u:

- 1/ Een bewijs van legale herkomst eisen van uw leverancier vooraleer u het dier aankoopt: check hierbij of alle noodzakelijke informatie over de herkomst van het dier vermeld staat. Indien het dier geïdentificeerd is (pootring, microchip) dient de identificatie vermeld te worden op de overdrachtsverklaring of factuur.
- 2/ Een register van binnenkomst (aankoop en geboorte) en vertrek (verkoop en sterfte) systematisch bijhouden en aanvullen downloaden op onze website (www.citesinbelgie.be).

Wilt u dergelijke dieren verhandelen buiten de Europese Unie (invoer in de EU of (weder)uitvoer uit de EU)?

Dan moet u:

- 1/ Tijdig een aanvraag indienen en een CITES-invoer of (weder)uitvoervergunning bekomen. U kan deze online aanvragen via www.citesinbelgie.be (doorklikken naar "online loket").
- 2/ Een register van binnenkomst (aankoop en geboorte) en vertrek (verkoop en sterfte) systematisch bijhouden en aanvullen.

Oproep tot samenwerking

Overleden dieren om te prepareren of "op te zetten".

Dieren die mooi op kleur zijn en goed in de veren zitten zouden opgezet worden. Dieren met gepikte veren zouden kunnen gebruikt worden om het skelet terug op te bouwen.

Let wel, alle dieren moeten een gesloten voeding en indien de soort dit vraagt voorzien zijn van cites of de benodigde documenten.

Zeker papegaaien, toekan, toeraco, roofvogels worden gezocht, maar de andere soorten hebben zeker ook mijn interesse.

Je kan me bereiken op fam.mestdagh@gmail.com

Whatsapp of sms

0476972653

Qua vergoeding van de dieren komen we er wel uit.

Lidmaatschap 2020

Het is ook weer tijd om je lidmaatschap voor **2020** te vernieuwen door een storting of overschrijving te doen op de volgende rekeningnummer:

voor het jaar 2020 zijn de gevraagde bijdrages weer onveranderd:

Gewoon lidmaatschap : 25 Euro, betaling na januari 2020 27 Euro

Lid-begunstiger (fellow member) 50 Euro

Conservation-lid : 115 Euro

1093646 ING-bank Nederland

IBAN NL62INGB0001093646

BIC INGBNL2A

WORLD PHEASANT ASSOCIATION NEDERLAND-BELGIE

Wilt u bij het overmaken graag uw naam & lidgeld 2020 vermelden

Nieuwe leden

Appeltants Patrick
Schoonbaert Guido

België
België

Agenda

- 8 februari 2020 meeting CBAG in Waddesdon Manor te Aylesbury - UK
- 21 maart 2020 jaarvergadering WPA-Benelux in Nederland
- 24 april 2020 ECBG-vergadering in Hongarije
- 4-5-6 sept 2020 WPA-Duitsland fazantendag te Vechta bij Ursula Wilmering ruigpoothoendercollectie
- 19 september 2020 WPA-Benelux Fazantendag

Wie meer informatie wil over één van deze activiteiten, neemt best contact op met het secretariaat.